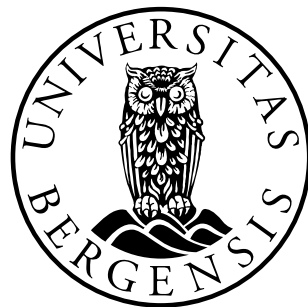

MØTEDOKUMENTER

Forskningsutvalget

20.11.2019

UNIVERSITETET I BERGEN

**Forsknings- og innovasjonsavdelingen
November 2019**

**PROGRAMRAMME - FORSKNINGSUTVAGETS SAMLING PÅ SOLSTRAND FJORDHOTELL
20-21.NOVEMBER 2019**

Det vises til utsendte innkalling

Program onsdag 20. November

12:00 – 13:00 Lunch

13:15 - 14:00 Møte i Forskningsutvalget

Møtedokumenter utsendes på vanlig måte via utvalgets hjemmeside.

14:05 – 16:30 Møte i Styringsgruppen for handlingsplan for kvalitet i forskning

Styringsgruppen er identisk med Forskningsutvalget

Møteplan og eventuelle møtedokumenter blir sendt ut separat

19:00 Middag

Program torsdag 21. november

09:30 - 11:30 Møte i referansegruppen for ny handlingsplan for Forskerutdanning

Referansegruppen er identisk med Forskningsutvalget

Møteplan og eventuelle møtedokumenter blir sendt ut separat

11:30 – Lunch

Hjemreise

Universitetets forskningsutvalg

Onsdag 20 november

Kl. 13:15 – 14:00

Solstrand fjordhotell

Saksliste

- I. Godkjenning av innkalling og saksliste
- II. Referat fra møte 23. oktober 2019
- III. Saker

FU 34/19	Status for SFF Muntlig orientering i møtet
FU 35/19	Nytt krav om kjønnsbalanse til SFF-søkere Saksforelegg.
FU 36/19	Samtaler med NORAD om ny fase i NORHED-programmet Saksforelegg.
FU 37/19	Forsknings- og innovasjonsavdelingen – ny struktur Muntlig orientering i møtet
FU 38/19	Møteplan for 2019 Saksforelegg
Eventuelt	- Call for Nominations to the Nils Klim Committee 2020-2023 -

HØST 2019

11. desember 12:30 – 14:30

Universitetets forskningsutvalg

Møte 23. oktober 2019

12:30 – 14:30

Kollegierommet

Muséplassen 1

Referat

Medlemmer tilstede: Margareth Hagen, Anne Beate Maurseth, Anne Marie Frøseth, Anne Marit Blokhus, Anne Helen Mydland, Karsten Specht, Aino Hosia, Marit Bakke, Jan Erik Askildsen, Eirik Strømmland

Forfall: Ragnhild Louise Muriaas, Gro Mjeldheim Sandal, Anders Trohjell

Fra administrasjonen: Birgit Falch, Bjørn Einar Aas, Bjug Bøyum, Vibeke Kyrkjebø Irgan

I. Godkjenning av innkalling og sakliste

Innkalling og sakliste ble godkjent. En sak var meldt til eventuelt.

II. Referat fra møte 17.09.2019

Referatet ble godkjent

III. Saker

FU 31/19	<p>Digitalt liv</p> <p>Roger Strand, SVT, innledet. Vedlegg var sendt ut med saksdokumentene. Senter for digitalt liv er et nasjonalt senter for bioteknologisk forskning, utdanning og innovasjon, ledet av NTNU. Senteret er finansiert under NFRs BIOTEK2021-program, som finansierer forskning og innovasjon som skal fremme utviklingen og anvendelsen av bioteknologi på en forsvarlig måte. Strand er koordinator for RRI ved senteret, i stilling som professor II ved NTNU. Fagmiljø kan søke om full deltakelse i senteret, men kan også fungere som assosiert medlem. UiB har to prosjekt i senteret, og fire partnerprosjekt i samarbeid med senteret. Senteret krever at deltakerprosjekt skal være begrunnet i konkrete samfunnsutfordringer, og ha en innretning som spenner over flere fag og disipliner, fra flerfaglige til transfaglige.</p> <p>Utvalget diskuterte problemstillinger knyttet til deltakelse utenfor MN og MED. Det er en utfordring å mobilisere for deltakelse, mange ser ikke relevansen for sitt eget fag i utviklingen av bioteknologi. Utfordringer med transfaglighet som begrep og forskningsstrategi ble diskutert. Strand viste til flere eksempler på relevans til bioteknologi, bl.a. innen humaniora.</p>
FU 31/19	<p>Universitetet i Bergen i et nordisk perspektiv – forskning. Foreløpig analyse</p> <p>Saksforelegg var utsendt med saksdokumentene.</p> <p>Bjug Bøyum orienterte. Universitetsstyret ba i forbindelse med sak 6/19 om internasjonale sammenligninger av forskningsvirksomheten ved UiB. I etatstyringsmøtet 2019 oppfordret KD UiB til å gjøre sammenligninger på nordisk nivå. UiB har valgt ett universitet fra hvert av de nordiske landene som sammenligningsgrunnlag – Lund, Aarhus og Helsinki. Saksdokumentet viser at disse er de fremste breddeuniversitetene på forskning i Norden, sammen med Uppsala. Saken viser at UiB er langt framme innen sitering og internasjonalisering, men at vi er svakere enn andre på publikasjonsvolum, omdømme og ekstern finansiering. De fire universitetene har likeartede strategiske</p>

	<p>prioriteringer, der blant annet rekruttering og karriereutvikling er framhevet som viktige forutsetninger for kvalitet i forskning.</p> <p>Utvalget kommenterte på relevans, datakvalitet og grunnlag for sammenligning for flere indikatorer benyttet i analysene. Det ble framhevet at det var viktig å ikke bare ha fokus på områdene der vi gjør det bra, men også å identifisere områder med potensiale for forbedring.</p> <p>Utvalgets kommentarer blir tatt med i det videre arbeidet med utredning av kvalitet i forskning.</p>
<p>FU 32/19</p>	<p>Oppstart av arbeidet med handlingsplan for kvalitet i forskning</p> <p>Margareth Hagen orienterte. Vedlegg var distribuert med saksdokumentene. Arbeidsgruppen er nedsatt og det er klart for oppstart. HF får representant i arbeidsgruppen – Erik Bjerck Hagen - etter innspill fra fagmiljøene. Research assessment vil bli et viktig tema, UiB bør formulere en standard tilsvarende DORA, og det bør vurderes om det skal gjennomføres institusjonsvide evalueringer tilsvarende prosesser ved Uppsala, Lund og Helsinki.</p> <p>Utvalget kommenterte at museet og KMD ikke blir representert, og at det kan begrense perspektivene. Det ble også diskutert hvilken rolle styringsgruppen skal ha.</p> <p>Saken ble lagt fram til orientering. Utvalgets innspill tas med i det videre arbeid med styresak / handlingsplan for forskning.</p>
<p>FU 33/19</p>	<p>Trond Mohn Starting Grant program – gjennomgang våren 2019</p> <p>Birgit Falch orienterte (saksforelegg). TMS har gjennomført en evaluering av ordningen med starting grants, basert på den vitenskapelige produksjonen til alle som har fått stipend (vedlegg) Rapporten konkluderer med at ordningen har høy legitimitet, men det er ønskelig med flere og bedre søkere. Internasjonale utlysninger bør vurderes. FIA arbeider med fakultetsvise informasjonsmøter for å øke interessen for ordningen. I dag er avtalen at UiB utlyser stilling innen fagfeltet når stipendperioden går ut. TMS ønsker rene innstegsstillinger som standard.</p> <p>Utvalget var generelt positive til TMS-stipender og til innstegsstillinger som system, men hadde også innvendinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stipendmottakere blir ansatt i forskerstillinger. Dersom stipendperioden er lenger enn en viss tid, må universitetet ansette stipendmottakeren i fast stilling som forsker. Det er utfordrende særlig med hensyn på utdanningsoppdraget og kvalifisering til høyere stillinger med undervisningsrett. • Det er utfordrende å gi stiftelsen rett til å bestemme tilsetninger ved UiB, særlig ettersom UiB selv finansierer 50%. • Det er utfordrende å kalibrere TMS-utlysningene mot strategier ved instituttene og UIB • HF ønsker begrensning på antall år etter disputas for å være kvalifisert. MED ønsker også begrensning på alder (40 år). <p>Saken ble lagt fram for drøfting. Utvalgsleder tar med seg innspillene i diskusjonen til møte med Trond Mohn Stiftelse og i det videre arbeidet med å utvikle ordningen.</p>

Eventuelt	<p>UiB Doc</p> <p>UiB Doc er en interesseorganisasjon ved UiB som er åpent for medlemskap for forskere i midlertidig stilling, ph.d -kandidater og post-doc-er ved UiB. Organisasjonen ønsker finansiell støtte fra universitetet for lokal drift. Vedlegg ble sendt ut med saksdokumentene. Utvalget kommenterte at interesseorganisasjonen var relativt fersk og at den burde videreutvikles for å få støtte. Utvalget tok ellers orienteringen til etterretning.</p> <p>ERC</p> <p>Margareth Hagen kommenterte forrige runde av ERC-STG-utlysning, og ga uttrykk for at søknadsomfanget var for lavt. Kun SV har noenlunde volum, med tre av de seks søknadene.</p> <p>Utvalget tok orientering til etterretning.</p> <p>FU-seminar 20-21 november</p> <p>Det blir internseminar for FU på Solstrand i november. Pga konkurrerende forpliktelser kan ikke utvalgsleder være tilstede hele tiden. Utvalget ga likevel tilslutning til å holde seminaret lunch til lunch. Sekretariatet tar utgangspunkt i dette i det videre planleggingsarbeidet.</p>
------------------	---

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 20.11.19
FU-sak:35/19		Arkivsaknr.:

Nytt krav om kjønnsbalanse til SFF-søkere

Fra Forskningsrådets hjemmesider kan hentes følgende beskrivelse av det nye kravet om kjønnsbalanse til SFF-søker :

«Et nytt krav i senterutlysninger er spesielt aktuelt for forskningsinstitusjoner som planlegger å sende søknader til Sentre for fremragende forskning (SFF) høsten 2020. Sentrene for fremragende forskning driver langsiktig forskningsinnsats på høyt internasjonalt nivå, men har kun 26 prosent kvinnelige senterledere.

Kravet innebærer at institusjoner som sender inn fem eller flere søknader til SFF må ha minst førti prosent kvinnelige prosjektledere blant søkerne. For å tilfredsstille kravet, må en kvinne være planlagt som leder i minst halvparten av senterperioden.

Forskningsrådet vil be institusjonene redegjøre samlet for sine søknader og kjønnsbalansen i disse.

Kravet til institusjoner med mange SFF-søknader skal bidra til å øke kvinneandelen i de norske toppmiljøene. Det er viktig at institusjonene tar sin del av ansvaret for å bedre kjønnsbalansen blant prosjektledere for SFF, sier Røttingen.

SFF-ene vil fremdeles velges ut etter vitenskapelig kvalitet og vitenskapelige gjennombrudd. Dette gjelder både den planlagte forskningen og for senterleders tidligere forskning.

Søknadsfristen for neste SFF-runde er planlagt 18. november 2020».

Det er en utfordring for fagmiljøene å få tak i de beste kvinnene i verden til å lede initiativene, og eventuelt å mobilisere egne kvinnelige forskninger, og spørsmålet kan stilles om UiB har gode virkemidler for dette, og om det er behov for nye, målrettede tiltak.

I forbindelse med søknadsprosessen vil det bli holdt en workshop i februar for søkere til SFF, der kjønnsbalanse og policy er blant temaene som tas opp.

For øvrig bakgrunn, se Forskningsrådets [Policy for kjønnsbalanse og kjønnsperspektiver i forskning og innovasjon](#) .

Saken legges med dette frem for utvalget til drøfting.

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 20.11.19
FU-sak:36/19		Arkivsaknr.:

Samtaler med NORAD om ny fase i NORHED-programmet

NORAD er inne i en fase hvor det er åpnet for innspill og diskusjon om den nye fasen i NORHED-programmet. NORHED-programmet har som mål å styrke kapasiteten til høyere utdanningsinstitusjoner i lav- og mellominntektsland, slik at disse kan uteksaminere flere og bedre kvalifiserte kandidater, samt produsere en økt mengde forskning av god kvalitet, gjennomført av landets egne forskere. UiB har 13 NORHED prosjekter ved fire fakultet (MN, MED; HF, SV) fordelt på 9 hovedpartnere i sør med samarbeid i 11 land, hovedsakelig i Afrika.

Etter initiativ fra NORAD ble det i medio oktober organisert et møte der representanter for NORAD orienterte om reformer og endringer. Alle prosjektledere ved UiB som har NORHED-finansiering ble innkalt. Møtet ble ledet av viserektor Annelin Eriksen.

Reformene i NORAD tar sikte på å få etablert en tydeligere arbeidsdeling mellom NORAD og Utenriksdepartementet. NORAD får ansvar for nye 7 milliarder NOK, og totalt vil budsjettet være på NOK 17-18 milliarder. Reformene er ment å gi mer effektivt ressursbruk og en helhetlig kvalitetstenkning. Endringen vil skje med virkning fra 1. januar, og det legges opp til ny utlysning av NORHED i februar 2020. Hovedmålet vil være for NORHED, vil fortsatt være å støtte høyere utdanning og styrke kapasiteten i og øke tilgangen på høyere utdanning.

For NORAD har NORHED vært forvaltningstungt. Et overveiende flertall av partnerskapsavtalene ligger i sør. Dette gir store utfordringer og reiser spørsmålet om hvilken rolle NORAD skal ha. Avtalepartner i sør har gitt sterkt eierskap i sør, og mange partnere har opplevd dette som en tillitserklæring, og behersker modellen tilfredsstillende. De fleste NORHED-prosjektlederne ved UiB uttrykte støtte til at partnerskapsavtalene fortsatt skal ligge i sør.

NORAD ser imidlertid et behov for «å lene seg mer på universitetet», bl.a. gjennom konsoliderte avtaler der man samler NORHED-prosjekter ved institusjonen under én avtale med Norad. Rapportering vil være mer overordnet til NORAD, og en ser for seg at de norske universitetene har et større ansvar for den institusjonelle delen med kapasitet til å konsolidere å og forvalte avtalen.

I etterkant av møtet sendte NORAD følgende spørsmål som ble videresendt til NORHED-prosjektlederne:

- Hvilke tanker har UiB rundt et mulig skifte av avtalepartner i NORHED II til norske institusjoner, og utfordringer og muligheter i forhold til dagens modell med avtalepartner i sør? Hvordan kan en i en slik modell ivareta eierskap og god maktbalanse i prosjektene?
- Hva tenker UiB rundt det å være avtalepartner i NORHED II, og hva dette vil innebære for UiB?

- Konsoliderte avtaler (samle NORHED-prosjekter ved institusjonen under en avtale med Norad)
– hvilke tanker har UiB om koordinering av en slik avtale ved egen institusjon. F.eks. eksisterende kapasitet og behov for økt kapasitet for å imøtekomme forvaltningskrav i en slik avtale.
- Hvilke tanker har UiB rundt et eventuelt større ansvar for å bistå sør-partnere med kapasitetsutvikling ikke bare akademisk, men også institusjonell kapasitet f.eks. innen ledelse og administrasjon av institusjonen, bærekraftsmålene (SDGs) osv?
- Har UiB flere innspill til innretning/innhold til NORHED II enn det som kom frem i møtet?

På grunnlag av innkomne svar er et svar fra UiB under utarbeidelse i dialog med prosjektlederne.

Saken legges med dette frem for utvalget til orientering.

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 20.11.19
FU-sak:38/19		Arkivsaknr.:

Forslag til møte plan 2020

Forskningsutvalget har ikke hatt en fast ukedag for sine møter, men for 2020 er forsøkt onsdag satt opp som fast møtedag.

Møtene holdes i Kollegierommet på Muséplass 1 dersom ikke annet er angitt.

Møteplan Forskningsutvalget 2020	
Tirsdag 28.januar	12:30 – 14:30
Onsdag 26. februar	12:30 – 14:30
Onsdag 25. mars	12:30 – 14:30
Onsdag 6. mai	12:30 – 14:30
Onsdag 2. september	12:30 – 14:30
Onsdag 7 oktober	12:30 – 14:30
Onsdag 4. november	12:30 - 14:30
Onsdag 10. desember	12:30 – 14:30